

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 726597
Zaaknummer: 837693

Houten, 21 mei 2024

Onderwerp:

Reactie onderzoek kansrijke gebieden windenergie Provincie Utrecht

Beslispunten:

1. Onderzoeksgebied wind nr. 69 (polder Blokhoven) op de lijst van meest kansrijke gebieden windenergie van Provincie Utrecht niet verder te onderzoeken.
2. Provincie Utrecht en de stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) over dit besluit te informeren met bijgevoegde conceptbrief.

Samenvatting

Op 9 januari 2024 heeft Provincie Utrecht een brief geschreven naar alle gemeentebesturen van de RES U16, RES Amersfoort en RES Foodvalley over de uitkomsten van een onderzoek naar de meest kansrijke gebieden voor windenergie. In deze brief wordt verzocht om voor de zomer van 2024 concreet te maken hoe gemeentebesturen invulling gaan geven aan het realiseren van de RES-doelstellingen via windenergie en/of zonne-energie. Voor windenergie wordt geadviseerd gebruik te maken van de meest kansrijke gebieden uit het onderzoek. Dit voorstel beschrijft de voorgestelde reactie vanuit de gemeente Houten: Houten heeft haar volledige RES-bijdrage geleverd.

Aanleiding

De gemeenteraad heeft op 7 oktober 2021 de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 vastgesteld. In de RES 1.0 is opgenomen dat er in 2030 1,8 TWh (Terawattuur) aan duurzame elektriciteit dient te worden opgewekt in de RES-regio U16. De gemeente Houten maakt onderdeel uit van deze U16-regio en levert een bijdrage van 0,178 TWh in de vorm van 2 windparken en 6 zonnevelden. Provinciebreed (RES U16, RES Amersfoort en RES Foodvalley) gaat het om 2,4 TWh, waarin iedere regio de verantwoordelijkheid heeft voor het realiseren van de eigen opgave.

In 2022 heeft Provincie Utrecht een [Tussenbalans](#) opgesteld om te zien of de RES-en op koers liggen. Op sommige onderdelen en locaties is goede voortgang geboekt, zo is er bijvoorbeeld een snelle ontwikkeling van “zon op dak”. Er zijn bovendien in verschillende gemeenten al positieve besluiten genomen voor windenergie-ontwikkelingen. Echter bleek in de Tussenbalans ook dat er meer nodig is om de doelstellingen voor 2030 te halen. Zoals blijkt uit de meest recente voortgangsrapportages van de RES-en (U16¹, Amersfoort en Foodvalley) is dat nog steeds het geval.

De problemen op het elektriciteitsnetwerk zijn er in de tussentijd bij gekomen (netcongestie) en juist daarom is het nodig om te zorgen dat locaties voor duurzame opwek snel geconcretiseerd worden. Alleen op die manier kan Stedin toetsen of de schaarse netcapaciteit goed wordt verdeeld en vroegtijdig op eventuele knelpunten anticiperen. Stedin heeft aangegeven dat als de concretisering van de wind- en zon-initiatieven op tijd komt de RES-plannen voor 2030 aansluitbaar zijn. Daarbij waarschuwt Stedin voor de “zon-windbalans”. Voor een goede balans in het elektriciteitsnet zijn er in de provincie Utrecht te veel zonne-energieprojecten en te weinig windenergieprojecten.

Onderzoek kansrijke locaties windenergie

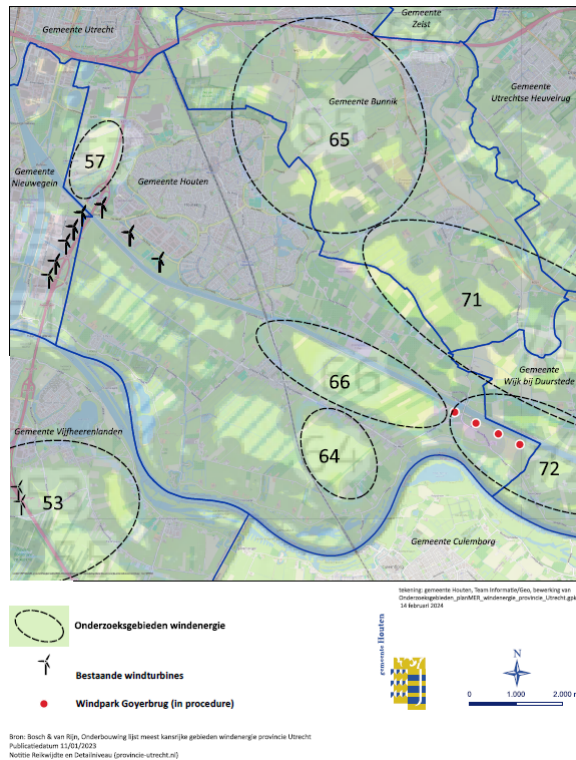
Om het concretiseren van locaties te versnellen en de zon-windbalans te verbeteren, is Provincie Utrecht gestart met diverse onderzoeken om in beeld te brengen welke gebieden in de provincie Utrecht het meest kansrijk zijn voor windenergie.

¹ [Document Houten - Raadsinformatiebrief voortgang RES U16.pdf - iBabs Publieksportal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

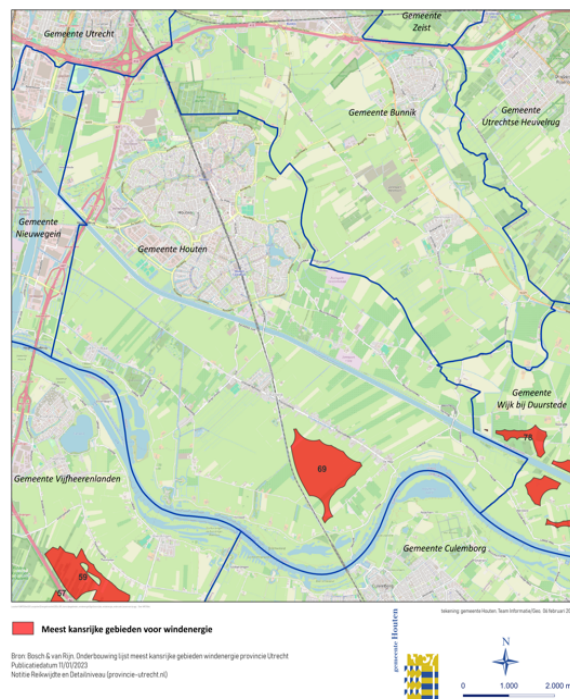
Dit is in eerste instantie gedaan in de [Notitie Reikwijdte en Detailniveau \(provincie-utrecht.nl\)](#). In totaal zijn er 99 onderzoeksgebieden in de provincie Utrecht. In figuur 1 en bijlage 3 zijn de onderzoeksgebieden rond Houten in beeld gebracht.

Fig.1 Onderzoeksgebieden windenergie rond Houten

Naast de gebieden die door gemeenten zelf al opgepakt worden, is gekeken welke gebieden op basis van milieu-informatie, netaansluiting, lokaal eigendom en participatie het meest kansrijk voor zijn. Daarbij is ook rekening gehouden met de adviezen vanuit de RES-stuurgroepen. Vanuit de stuurgroep RES U16 is bijvoorbeeld gevraagd het uitgangspunt uit de RES 1.0 mee te wegen om windparken aan te laten sluiten bij de hoofdinfrastructuur (wegen en kanalen) mee te wegen. Dit is weergegeven in de planMER [Onderzoeksgebieden planMER windenergie provincie Utrecht \(arcgis.com\)](#) en in bijlage 4. Dit heeft geleid tot een lijst met 28 kansrijke gebieden, waarvan enkele in en rond Houten liggen (zie figuur 2).

Fig. 2 Meest kansrijke gebieden windenergie rond Houten

Bij het samenstellen van de meest kansrijke gebieden is rekening gehouden met overprogrammering in verband met planuitval. Dat betekent dus dat er méér gebieden als meest kansrijk zijn aangeduid dan daadwerkelijk nodig zijn om voldoende windenergie voor 2030 mogelijk te maken. Dit is in lijn met de aanpak van alle drie de Utrechtse RES-regio's.

Gebied 69 (Polder Blokhoven) blijkt het meest kansrijke gebied in Houten. Andere gebieden in en rondom Houten zijn gebieden afgevalen vanwege mogelijke toekomstige woningbouwprojecten of ligging in de Hollandse Waterlinie.

Oproep aan gemeenten

Provincie Utrecht heeft op 9 januari 2024 alle gemeenten een brief gestuurd over de meest kansrijke gebieden windenergie (zie bijlage 2). Provincie Utrecht roept daarin colleges op om voor het zomerreces het gesprek met de gemeenteraad aan te gaan over hoe de afspraken uit de eigen RES-regio voor wind en/of zon voor 2030 gerealiseerd kunnen worden. Er wordt gevraagd om bij dit gesprek de balans “zon-wind” te betrekken. Er wordt geadviseerd om hierbij te kijken naar de meest kansrijke gebieden, maar ook andere onderzoeksgebieden zijn mogelijk.

Beoogd effect

Het versturen van een raadsbrief als reactie aan de provincie Utrecht.

Argumenten per beslispunt

1.1 *De huidige coalitie kiest niet voor windparken in de gemeente Houten.*

In het coalitieakkoord 2022-2026 is aangegeven in de huidige bestuursperiode geen derde windpark te realiseren. Een windpark is een verzameling van 3 of meer windmolens.

1.2 *De energiecoöperaties zien geen rol voor zichzelf in een onderzoek naar lokaal draagvlak voor gebied 69.*

De vraag om de kansrijkheid van gebied 69 te onderzoeken is voorgelegd aan de energiecoöperaties Opgewekt Houten en Duurzaam Eiland. Beide geven aan vooralsnog binnen hun bestuur geen draagvlak te vinden voor het onderzoeken van windenergie in dit gebied.

1.3 *Gemeente Houten heeft zijn bijdrage aan de RES U16 1.0 afgerond.*

De RES U16 1.0 bevat de volgende Houtense bijdrage:

- windenergie: Windpark Houten & Windpark Goyerbrug;
- zonne-energie (gerealiseerd & vergund anno 2021): zonnevelden Groenedijkje, Oosteromdijkje en Schalkwijk;
- zonne-energie: 55 ha nieuwe zonnevelden;
- zon op grote daken: niet gekwantificeerd.

Inmiddels zijn de benodigde omgevingsvergunningen voor deze volledige bijdrage verleend.

2.1 *De raad informeert de Provincie Utrecht over zijn besluit.*

Provincie Utrecht heeft gevraagd om een raadsbesluit over de inzet van de gemeente. Met bijgevoegde conceptbrief beantwoordt de raad zelf het verzoek van de Provincie Utrecht en stelt zij de partners in de stuurgroep RES U16 op de hoogte van dit antwoord.

Kanttekeningen

1.1 *De mening van inwoners in en om gebied 69 is niet onderzocht*

De energie coöperaties hebben op basis van overleg binnen hun eigen bestuur geconcludeerd dat er geen draagvlak is om de locatie verder te onderzoeken. Er is dus geen uitvraag gedaan naar omwonenden van deze locatie.

1.2 *Het burgerberaad heeft geen advies gegeven over windenergie.*

Deelnemers aan het burgerberaad hebben wel gesproken over windenergie. Er is zelfs een advies over geformuleerd: “Draagvlak Windmolens”. In de finale stemronde (inhoudelijke stemming) is het advies niet aangenomen door de deelnemers van het

beraad. Het advies heeft meer dan 50% van de stemmen gehaald, maar minder dan de door het burgerberaad vastgestelde minimale 66%. Wat de reden is dat het advies het niet heeft gehaald in het Burgerberaad is niet duidelijk.

1.3 Windenergie ligt maatschappelijk gevoelig.

Windenergie is over het algemeen een complex onderwerp. Inwoners maken zich zorgen over mogelijke gezondheidseffecten en zichthinder. Tegelijkertijd is de (landelijke) regelgeving in beweging, waardoor op dit moment veel verantwoordelijkheid bij de lagere overheden (provincie en gemeenten) ligt. Windpark Goyerbrug is hier een voorbeeld van. Het heeft lang geduurd voor Windpark Goyerbrug was vergund en er is nog geen uitspraak van de Raad van State.

Participatie

De energiecoöperaties Opgewekt Houten en Duurzaam Eiland zijn gevraagd of zij kansen zien voor windmolens in gebied 69. De besturen van de coöperaties hebben daarop aangegeven niet met deze vraag aan de slag te willen gaan. De keuze voor eventuele locaties voor windenergie vinden zij de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Financiën en formatie

Dit voorstel betekent geen beleidswijziging met personele of financiële consequenties.

Communicatie

Na akkoord wordt de bijgevoegde brief vanuit de gemeenteraad verstuurd naar Provincie Utrecht en de stuurgroep RES U16.

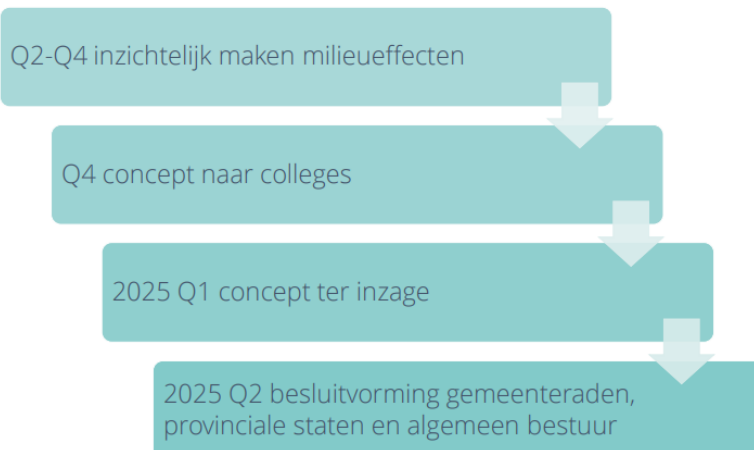
De energiecoöperaties Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten informeren we met een afschrift van de brief over dit besluit. Voor de omwonenden van Polder Blokhoven en andere geïnteresseerde inwoners plaatsen we een bericht in 't Groentje en op de website van de gemeente.

Voortgang

Nadat alle gemeenten voor de zomer hebben gereageerd op de vraag van de provincie, zal de provincie een (tweede) tussenbalans opmaken. Als blijkt dat uit de analyse van de tweede tussenbalans de realisatie van de RES-doelen niet haalbaar blijken, kan de provincie voor het aanvullende deel voor windenergieprojecten een projectbesluit nemen binnen een of meer van de kansrijke gebieden.

In de RES 1.0 staat beschreven hoe en waar we duurzame elektriciteit (met zonnepanelen en windturbines) opwekken in 2030 binnen de regio U16. Daarbij is afgesproken om de RES in 2025 te herijken. De locaties voor zonnepanelen of windturbines uit de RES 1.0 worden dan herbevestigd of (als het nodig is) gewijzigd en nieuwe locaties kunnen worden toegevoegd. Ook is afgesproken een doorkijk te geven na 2030. Dit noemen we de RES Herijking.

Momenteel loopt de voorbereiding voor de RES Herijking. Die bestaat uit een aantal stappen, waaronder de planMER die momenteel doorlopen wordt. Een overzicht van de globale planning:

De inzet van alle U16 gemeenten voor (extra) energieopwekking in antwoord op het verzoek van de provincie en eventuele extra inzet vanuit Provincie Utrecht zelf zal in deze Herijking worden meegenomen.

Een eventuele extra bijdrage van de gemeente Houten wordt duidelijk wanneer dit is vastgelegd in het nieuwe Energieplan. Dit zal dan in een latere RES Herijking (of RES 3.0?) landen.

Evaluatie

Niet van toepassing

Houten, 21 mei 2024

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

A. Oortgiesen

G.P. Isabella

Bijlagen

Bijlage 1: Raadbrief zoekgebieden

Bijlage 2: Brief provincie Utrecht meest kansrijke gebieden windenergie

Bijlage 3: Onderzoeksgebieden windenergie rond Houten

Bijlage 4: Meest kansrijke gebieden windenergie rond Houten

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Paul van Ruitenbeek

2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 726597

Onderwerp

Reactie onderzoek kansrijke gebieden windenergie Provincie Utrecht

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 21 mei 2024 gelezen en besluit:

1. Onderzoeksgebied wind nr. 69 (polder Blokhoven) op de lijst van meest kansrijke gebieden windenergie van Provincie Utrecht niet verder te onderzoeken.
2. Provincie Utrecht en de stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) over dit besluit te informeren met bijgevoegde conceptbrief.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 11 juli 2024.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier,
{{?esl:Signer2:Capture:size(200,100)}}

de voorzitter,
{{?esl:Signer1:Capture:size(200,100)}}

C.M.S. Visser

G.P. Isabella